

Dosarul nr. 3ra-460/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud: O. Țurcan)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Bostan, V. Negru, Gr. Dașchevici)

Î N C H E I E R E

21 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului depus de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului mun. Chișinău, persoană terță Direcția Generală, Economie, Reforme și Relații Patrimoniale privind anularea parțială a unor prevederi din Regulamentul privind licitațiile pentru obținerea dreptului de locațiune a încăperilor cu altă destinație decât cea locativă, proprietatea autorității publice locale a municipiului Chișinău, aprobat prin Decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 10/7 din 09 octombrie 2017,

împotriva hotărârii din 28 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului mun. Chișinău, persoană terță Direcția Generală, Economie, Reforme și Relații Patrimoniale privind anularea parțială a unor prevederi din Regulamentul privind licitațiile pentru obținerea dreptului de locațiune a încăperilor cu altă destinație decât cea locativă,

c o n s t a t ă:

La data de 05 octombrie 2017, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului mun. Chișinău, persoană terță Direcția Generală, Economie, Reforme și Relații Patrimoniale privind anularea parțială a unor prevederi din Regulamentul privind licitațiile pentru obținerea dreptului de locațiune a încăperilor cu altă destinație decât cea locativă, proprietatea autorității publice locale a municipiului Chișinău, aprobat prin Decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 10/7 din 09 octombrie 2017.

În motivarea acțiunii reclamantului Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a indicat că la data de 09 octombrie 2017 Consiliul mun. Chișinău a adoptat decizia nr. 10/7 „despre aprobarea Regulamentului privind licitațiile pentru obținerea dreptului de locațiune a încăperilor cu altă destinație decât cea locativă, proprietatea autorității publice locale a municipiului Chișinău”, cu ignorarea prevederilor legale.

Reclamantul a invocat prevederile pct. 1.11 din Regulamentul privind licitațiile pentru obținerea dreptului de locațiune a încăperilor cu altă destinație decât cea locativă, proprietatea autorității publice locale a municipiului Chișinău, Consiliul municipal Chișinău este în drept de a decide transmiterea fără expunerea la licitație, a încăperilor nelocuibile necesare pentru desfășurarea activității de către instituțiile municipale sau de stat, sau în cazurile expres prevăzute de Lege.

Reclamantul consideră că pct. 1.11 din Regulamentul privind licitațiile pentru obținerea dreptului de locațiune a încăperilor cu altă destinație decât cea locativă, contravine art. 77 din Legea 436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, care face expres referire la modalitatea de transmitere în locațiune a bunurilor, și anume licitația publică.

De asemenea, reclamantul a menționat că pct. 23 din Regulamentul cu privire la modul de dare în locațiune a activelor neutilizate, stabilește că autoritatea abilitată poate accepta darea bunurilor neutilizate în locațiune prin negocieri directe, atunci când închirierea lor nu a fost solicitată la o licitație, când cheltuielile de organizare a licitațiilor nu sânt justificate (nu sânt acoperite de chiria pe 6 luni), precum și în alte cazuri.

Reclamantul a indicat că pct. 23 din Regulamentul enunțat supra, permite negocieri directe privind locațiunea bunurilor neutilizate doar în privința acelor bunuri, care deja au fost expuse la licitație și ca urmare nu au fost solicitate, sau dacă Legile speciale prevăd anumite condiții preferențiale.

Reclamantul a menționat că în temeiul pct. 7 din Regulamentul privind licitațiile cu strigare și cu reducere, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 136 din 10 februarie 2009, în cazurile de expunere la vânzare a bunurilor proprietate a unităților administrativ-teritoriale supuse privatizării, autoritatea administrației publice locale, prin decizie, instituie Comisia de licitație din reprezentanți ai consiliului și primăriei unității administrativ-teritoriale, precum și ai subdiviziunilor abilitate ale acestora, reprezentanți ai consiliului raional/municipal, specialiști în domeniul privatizării din cadrul aparatului președintelui raionului, ai inspectoratelor fiscale teritoriale, iar pe teritoriul UTA Găgăuzia - din reprezentanți ai organului abilitat de Comitetul Executiv. În cazurile de expunere la licitație a bunurilor de importanță deosebită pentru unitatea administrativ-teritorială, pot fi antrenați, cu vot consultativ, reprezentanți ai Ministerului Administrației Publice Locale, oficiilor cadastrale teritoriale, precum și experți independenți.

Reclamantul a indicat, că în conformitate cu pct. 2.1 din Regulamentul privind licitațiile pentru obținerea dreptului de locațiune a încăperilor cu altă destinație decât cea locativă, proprietatea autorității publice locale a municipiului Chișinău, aprobat prin Anexa nr. 1 la decizia nr. 10/7 din 09 octombrie 2017, în componența Comisiei de licitație vor fi incluși consilieri ai Consiliului mun. Chișinău și reprezentanții Direcției Generale Economie, Reforme și Relații Patrimoniale, Direcției Generale Finanțe, Direcției Generale Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare, Direcției Generale Locativ-Comunale și Amenajare, Direcției Asistență Juridică, Direcției de Colectare a

Impozitelor și Taxelor Locale, fapt, care contravine normei indicate mai sus, având în vedere că lipsește reprezentantul inspectoratului fiscal teritorial.

De asemenea, reclamantul a indicat, că pct. 2.4 lit. b) din Regulamentul adoptat prin Anexa nr. 1, prin care Comisia de Licitație are atribuția de stabilire a prețului inițial de expunere constituie nu mai mic de 30 la sută din cuantumul chiriei anuale calculat conform legislației și a taxei de participare pentru persoanele fizice în mărime de 0,5 din salariul minim lunar pe țară conform legislației în vigoare, pentru persoanele juridice în mărime de 1,0 salariu minim lunar inclusiv străine și apatrizi, a modului și termenelor de achitare a costului și 0,1 din salariul minim lunar pentru pensionari, invalizi și veterani cu condiția că aceștia dețin proprietate privată în imobilele și curțile respective, precum și pct. 3.4 care stabilește expres că taxa de participare la licitație pentru un lot/bun expus constituie un salariu minim lunar pe țară conform legislației în vigoare pentru persoanele juridice, 0,5 pentru persoanele fizice și 0,1 pentru pensionari, invalizi și veterani cu condiția că aceștia dețin proprietate privată în imobilele și curțile respective, contravine pct. 10 din Regulamentul cu privire la licitațiile cu strigare și reducere, adoptat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 136 din 10 februarie 2009, prin care Comisia de Licitație este unicul organ abilitat cu dreptul în cauză, iar stabilirea acestora de către Consiliul municipal reprezintă o imixtiune în activitatea Comisiei de Licitație.

Reclamantul a afirmat, că pct. 6 din Anexa nr. 6 la Regulamentul privind licitațiile pentru obținerea dreptului de locațiune a încăperilor cu altă destinație decât cea locativă, proprietatea autorității publice locale a municipiului Chișinău, care este parte integrantă a acestuia, stabilește termenul de 15 zile de la semnarea procesului verbal, termen în care cumpărătorul este obligat să achite mijloacele financiare necesare, ceea ce contravine pct. 5.1 din Regulamentul adoptat prin Decizie, dar și a pct. 33 din Regulamentul privind licitațiile cu strigare și cu reducere, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 136 din 10 februarie 2009, care stabilește expres termenul de 20 de zile. Astfel, stabilirea unor termeni mai mici decât cei expres indicați, reprezintă o limitare a drepturilor cumpărătorului, dar și încălcarea legislației în vigoare.

Reclamantul a solicitat admiterea acțiunii, anularea pct. 1.11; pct. 2.4 lit. b); pct. 3.4 din Anexa 1 și pct. 6 din Anexa 6 la Regulamentul privind licitațiile pentru obținerea dreptului de locațiune a încăperilor cu altă destinație decât cea locativă, proprietatea autorității publice locale a municipiului Chișinău, aprobat prin Decizia Consiliului municipal Chișinău nr.10/7 din 09 octombrie 2017.

Prin încheierea protocolară din 30 octombrie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, a fost admis demersul reprezentantului Consiliului mun. Chișinău cu privire la atragerea în proces în calitate de intervenient accesoriu a Direcției Generale Economie, Reforme și Relații Patrimoniale (f.d. 51, vol. I).

Prin hotărârea din 26 noiembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, s-a anulat pct. 1.11, pct. 2.4 lit. b, pct. 3.4 din anexa nr. 1 și pct. 6 din anexa nr. 6 la Decizia Consiliului mun. Chișinău nr. 10/7 din 09 octombrie 2017 despre aprobarea Regulamentului privind licitațiile pentru obținerea dreptului de locațiune a încăperilor cu altă destinație decât cea locativă, proprietatea autorității publice locale a municipiului Chișinău.

Prin decizia din 01 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, au fost admise apelurile

depusă de Consiliul municipal Chișinău și Direcția Generală, Economie, Reforme și Relații Patrimoniale, s-a casat hotărârea din 26 noiembrie 2019 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a reținut spre examinare la Curtea de Apel Chișinău, acțiunea depusă de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului mun. Chișinău, persoană terță Direcția Generală, Economie, Reforme și Relații Patrimoniale privind anularea parțială a unor prevederi din Regulamentul privind licitațiile pentru obținerea dreptului de locațiune a încăperilor cu altă destinație decât cea locativă, proprietatea autorității publice locale a municipiului Chișinău, aprobat prin Decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 10/7 din 09 octombrie 2017.

Prin hotărârea din 28 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului mun. Chișinău, persoană terță Direcția Generală, Economie, Reforme și Relații Patrimoniale privind anularea parțială a unor prevederi din Regulamentul privind licitațiile pentru obținerea dreptului de locațiune a încăperilor cu altă destinație decât cea locativă, proprietatea autorității publice locale a municipiului Chișinău, aprobat prin Decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 10/7 din 09 octombrie 2017.

Invocând netemeinicia și ilegalitatea hotărârii instanței de judecată, la data de 18 februarie 2021, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii instanței de apel cu pronunțarea unei noi decizii de admitere a acțiunii depuse de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține prevederile art. 246 alin. (1) și (2) lit. e) Cod administrativ, conform cărora Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere. Recursul se declară inadmisibil în special când motivarea recursului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 245 alin. (2).

La rândul său, art. 245 alin. (2) Cod administrativ, reglementează expres că motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Prin prisma normelor enunțate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că dispozitivul hotărârii primei instanțe a cărei casare a fost solicitată în prezentul recurs, a fost notificată recurentului Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat la 04 februarie 2021, fapt ce se confirmă prin extrasul din poșta electronică activă alina.chiselita@justice.md, anexat la materialele cauzei (f.d. 238-239, vol.I). Ulterior, la data de 09 martie 2021 recurentul Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a recepționat copia hotărârii motivate a primei instanțe, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei (f.d. 244, vol. I).

În conformitate cu art. 245 alin.(2) din Codul administrativ, motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Astfel, termenul de depunere a motivării recursului a început să curgă de la data de 09 martie 2021 și a expirat la data de 08 aprilie 2021, zi de joi.

Sub aspectul dat Completul notează că, recursul depus împotriva hotărârii primei instanțe este o cale de atac de drept, vizând în exclusivitate legalitatea actului de dispoziție contestat. Respectiv, dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici care, circumscrise fiind motivelor de recurs îngăduite de lege, sunt de natură să facă vizibile ilegalitatea hotărârii contestate.

Recurentul Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat nu s-a conformat prevederilor legale și a formulat o simplă cerere de recurs nemotivată, fără a evidenția memoriului ilegalității și netemeinicii hotărârii recurate, limitându-se doar la manifestarea dezacordului față de soluția pronunțată în fond. Această circumstanță face imposibilă exercitarea controlului judiciar de către instanța investită cu soluționarea căii de atac.

Or, în recurs nu este suficientă simpla expunere a dezacordului cu soluția instanței judecătorești, ci este necesară motivarea cu indicarea temeiurilor de ilegalitate pe care se întemeiază calea de atac, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în fond, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implică determinarea greșelilor anume imputate primei instanțe, cu expunerea argumentată a criticilor în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

La capitolul dat completul decelează că, însăși recurentul Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a indicat în recursul depus împotriva hotărârii din 28 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, că recursul motivat va fi depus după primirea hotărârii motivate (f.d. 240-241, vol. I).

Însă, contrar prevederilor art. 245 alin. (2) Cod administrativ, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat nu a întreprins nicio măsură în vederea depunerii motivării recursului în termen de 30 de zile de la notificarea hotărârii Curții de Apel Chișinău și nu a depus motivarea recursului până la data examinării recursului.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ consideră că recurentul Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, interesată în soarta soluționării prezentului litigiu, urma să întreprindă măsurile necesare de a proteja dreptul său de acces la instanță prin depunerea unui recurs motivat în termenul stabilit de lege, care să corespundă exigențelor impuse de legiuitor, condiție însă ce nu se atestă la caz, din care considerent în speță intervine aplicarea cu titlu de sancțiune procedurală, declararea recursului nominalizat ca inadmisibil în temeiul art. 246 alin. (2) lit. e) Cod administrativ.

Aceasta deoarece recurentul Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat nu a depus motivarea recursului împotriva hotărârii din 28 ianuarie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

În acest sens este imperioasă jurisprudența CtEDO în care Înalta Curte a reiterat că, ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protecția drepturilor sale de acces la justiție (Van Harn împotriva Germaniei).

În circumstanțele menționate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat.

Conform art. 230 și art. 246 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Victor Burduh

Nina Vascan